

a la Sala Gran del 27/05 al 29/06

DAVID BESTUÉ

REALISMO

El càlcul sempre ha estat el fonament de l'enginyeria. A través del càlcul es tracta de donar resposta a una necessitat bàsica: assegurar la permanència en el temps de totes aquelles estructures que s'acoblen, s'alcen o es desplacen, i que desafien la conclusió irremeiable de la segona llei de la termodinàmica, aquella que ho simplifica tot fins al no-res absolut. Construir i mantenir estables aquestes complexitats sempre comporta un gran esforç perquè normalment es tendeix a obeir el col·lapse entròpic. Aquesta hauria de ser l'essència última, l'estat final de les coses, oi? Llavors, després del *Big Bang* hauríem de parlar del Desgast Perpetu. Doncs no, aquestes coses que ens criden l'atenció —mentre ho segueixen sent, mentre perduren— configuren l'experiència d'allò real, presumeixen d'insistència. Per això sentim que allò real pertany a la categoria d'allò que és objecte d'obstinació.

Per començar aquesta edició de BCN Producció'15, David Bestué ens convida a explorar un conjunt d'obres que aplega sota el títol *Realismo* (Realisme). *Realisme* és un terme dur, intransigent. A Espanya, des del principi del segle XIX, s'estudia a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Camins, Canals i Ports, que té la seu a pocs metres del palau de La Moncloa, i s'hi imparteixen estudis que combinen el rigor del càlcul amb el de les ciències empresarials. No és gens estrany que la combinació, en una professió exercida gairebé exclusivament per homes i que n'ha convertit tants en els més rics i influents del país, hagi donat tant de si entre les jerarquies del poder polític i hagi marcat tant el rumb històric de la nació. A aquest realisme intransigent, a aquesta mercaderia de compravenda exclusiva —exercida als despatxos ministerials, conselleries i llotges presidencials d'algun equip de futbol—, s'hi ha afegit, en les darreres dècades, un element de llibertat inesperada: la informatització dels sistemes de càlcul i la tecnificació de la construcció. En aquesta nova circumstància va començar a desprendre's de l'encarcament de pràctiques anteriors i a adoptar un cert aire de frivolitat formal que s'adaptaria perfectament a la necessitat d'una simbologia que anhelava mostrar —segons diuen— el progrés del país, però que, en molts casos, va acabar mostrant la grandiloqüència fanfarroana amb què es va pagar l'atreviment de determinats projectes. I

així, sense que la pràctica desinhibida de l'enginyeria hi pensés gaire, es va invocar l'escultura com a referent formal de l'experiment, i Bestué, sorprès per les discrepàncies de la comparació, va començar a preguntar-se —és clar— si no hauríem d'analitzar aquest interès sobtat des de la perspectiva crítica de l'art.

Tot i que, com diu ell mateix, *Realismo* apunta al fet que, a les obres exposades, 'el pes, l'equilibri o la gravetat no es representen, [sinó que] són' —i que n'hem de prendre nota—, allò inevitable dóna pas també a un univers en què es mesclen una sèrie d'allusions a diferents mons extratècnics i un càlcul summament esmunyedís. Tard o d'hora ens veurem incitats a prendre diferents línies de fuga: l'arqueologia, el paroxisme especulatiu de la història i la construcció de nació que s'hi associa; la mesura corporal de l'espai o l'experiència que es deriva de sobrepassar l'escala humana; les conseqüències de la imposició d'estàndards i l'eliminació de desviacions locals; la condició de ruïna que comporten les arquitectures deshabitades de l'extraradi, així com l'exploració literària de l'imaginari entròpic que caracteritza la morfologia geològica del país. Aquestes línies, entre d'altres, ens ajudaran a discernir el valor de l'èpica postindustrial que ens envolta.

David Bestué (Barcelona, 1980) és un referent clau per entendre la revisió crítica de les avantguardes i els formalismes del segle XX que s'ha dut a terme en els darrers anys, en què destaca sobretot allò relacionat amb el desgast dels discursos postmoderns. La seva dedicació exhaustiva el duu a estendre les seves exploracions a l'àmbit de l'arquitectura, i —en aquest cas— també al de l'enginyeria, en utilitzar un concepte d'espai que hauria d'entendre's com a 'pròtesi del cos'. Bestué és llicenciat en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. Ha realitzat les exposicions individuals *Aproximación parcial al trabajo de un arquitecto* (Sala Montcada de la Fundació 'la Caixa', Barcelona, 2005, i Arkitekturmuseet, Estocolm, 2008), *Formalismo puro* (Sis Galeria, Sabadell, 2010) i *Piedras y poetas* (Estrany de la Mota, Barcelona, 2013). Ha estat resident a Gasworks (Londres, 2010) i a de_sitio (Mèxic D. F., 2013). Recentment ha publicat *La línea sin fin* (La línia sense fi), una sèrie de fanzins escrits conjuntament amb Andrea Valdés.

27/05/15 – 05/07/15

Sala Gran
David Bestué
Realismo

Espai Cub
Firas Shehadeh
I came from there

15/07/15 – 06/09/15

Sala Gran
Mar García
75°

Espai Cub
Germán Portal
Salón de lo intocable

16/09/15 – 01/11/15

Sala Gran
Xiana Gómez
*Cultura de dormitorio:
Narraciones de
adolescencia femenina*

Espai Cub
Federico García Trujillo
Frames Rocío

19/01/16 – 27/03/16

Projecte de Comissariat
Anna Manubens
Visceral Blue

Tardor 2015

Projectes deslocalitzats
Enric Farrés
i Joana Llauradó
*El visitant ideal d'una
col·lecció sentimental*

Salah Malouli
*Projecte Rosoum,
estrategias para un cómic
árabe independiente*